

תפ"ח 69430/07/20 - מדינת ישראל נגד צ' ה' נ' כ'

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כב' ס. הנשיאה, השופט אריאל ואגו - אב"ד

כב' השופט אלון אינפלד

כב' השופט אריאל חזק

תפ"ח 69430-07-20

בעניין: המאשימה:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אדווה ויצגן - פמ"ד

נגד

הנאשם:

צ' ה' נ' כ'

ע"י ב"כ עו"ד ברוך זכאי

גזר דין

(גרסה מותרת לפרסום)

השופט א' חזק:

הנאשם הורשע בהכרעת דין מיום 7.9.2020, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של **מעשים מגונים בבן משפחה - ריבוי עבירות** לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 348(ב) + 345(ב)(1) בנסיבות 345(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

במסגרת ההסדר עתרה המאשימה להטלת עונש של 30 חודשי מאסר בפועל על הנאשם, מאסר על תנאי ופיצוי בסך מוסכם של 55,000 ₪ עבור שני נפגעי העבירה יחד. ההגנה טענה טיעוניה לעונש באופן חופשי.

עובדות כתב האישום

הנאשם נשוי לדודתם של ד.ס יליד 1992 ושל אחיו, י.ח.ס יליד 1991 (להלן ביחד: "המתלוננים").

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, התגורר הנאשם עם אשתו וילדיהם בביתם באחת מערי הדרום (להלן: "בית הנאשם"). לנאשם היה אופנוע באמצעותו נהג להתנייד (להלן: "האופנוע").

במהלך השנים 2001 ועד שנת 2006 או בסמוך לכך, במספר הזדמנויות, בבית הנאשם או במהלך נסיעה על האופנוע, ביצע הנאשם במתלוננים, שהיו באותה העת קטינים, מעשים מגונים לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיניים, הכל כמפורט באישומים להלן.

אישום ראשון - עבירות כלפי ד.ס

במספר הזדמנויות במהלך השנים 2001-2006 או בסמוך לכך, שהה ד.ס בבית הנאשם ולעיתים אף נותר לישון שם. במהלך שהותו בבית, ביצע הנאשם בד.ס מעשים מגונים לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיניים כמפורט להלן:

בטרם הגיע ד.ס. לגיל מצוות או בסמוך לכך, בשלוש הזדמנויות, עת שכב ד.ס. על אחת המיטות בבית הנאשם, הגיע הנאשם למקום בו שכב ונגע באיבר מינו של ד.ס., מתחת לבגדיו, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

עת היה המתלונן ד.ס. כבן 9 שנים או בסמוך לכך, בהזדמנות אחת, ישב ד.ס. על אחת המיטות בחדר השינה בבית הנאשם. הנאשם שכב במיטה כשהוא מכוסה בשמיכה, חשף מתחת לשמיכה את איבר מינו, לקח את ידו של ד.ס. והניחה על איבר מינו, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

במקרה אחד, לאחר שד.ס. הגיע לגיל מצוות או בסמוך לכך, בסלון בית הנאשם, ניגש הנאשם אל ד.ס. ונגע באיבר מינו, מעל ומתחת לבגדים שלבש. במקביל, תפס הנאשם את ידו של ד.ס., הניח אותה על איבר מינו החשוף ש"הציץ" מבעד הפתח ב"גטקס" שלבש, ושפשף באמצעותה את איבר מינו עד אשר הגיע לסיפוק מיני, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

סמוך לגיל המצוות של ד.ס., במספר הזדמנויות, הרכיב הנאשם על האופנוע את ד.ס. כשהוא ישוב לפניו בין שתי רגליו המפוסקות של הנאשם, ותוך כדי הנסיעה, התחכך הנאשם עם איבר מינו בגופו של ד.ס., ובמקביל נגע באיבר מינו של ד.ס. מתחת לבגדיו, ולעיתים מעל לבגדיו, וזאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

הנאשם במעשיו כמתואר בעובדות לעיל, ביצע בד.ס., שהיה באותה העת קטין שטרם מלאו לו 16 שנים, שהנאשם הוא בן משפחתו, מעשים מגונים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים שלא בהסכמתו החופשית.

אישום שני - עבירות כלפי י.ח.ס

במהלך השנים 2001 ועד שנת 2004 או בסמוך לכך, במספר הזדמנויות, במהלך נסיעה על האופנוע, ביצע הנאשם בי.ח.ס. שהיה באותה העת קטין, מעשים מגונים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, כמפורט להלן.

בעת שהנאשם הרכיב את י.ח.ס. על האופנוע, כשהוא ישוב לפניו בין שתי רגליו המפוסקות של הנאשם, הנאשם נצמד לי.ח.ס. מאחור ונגע באיבר מינו של י.ח.ס., והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. תוך כדי מעשיו, הורה הנאשם לי.ח.ס. להסתכל קדימה אל הכביש.

הנאשם במעשיו כמתואר בעובדות לעיל, ביצע בי.ח.ס., שהיה באותה העת קטין שטרם מלאו לו 16 שנים, שהנאשם הוא בן משפחתו, מעשים מגונים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים שלא בהסכמתו החופשית.

תסקיר נפגע עבירה בעניינו של ד.ס. מיום 14.2.2021 - על מנת לשמור על פרטיות נפגעי העבירה יובאו הפרטים המפורטים בתסקירי הנפגע אודותם בתמצית בלבד.

בתסקיר נפגע עבירה בעניינו של ד.ס. תואר כי ד.ס. כיום בן 28, נשוי ואב לשני ילדים, ועובד במשרה מלאה. מהאמור בתסקיר עלתה תמונת נזק חמורה ומקיפה המשליכה על כל תחומי חייו של ד.ס. תואר כי במהלך השיחה עם ד.ס. עלה רושם שקיים פער בולט בין תדמיתו החיצונית והמסר אותו הוא משדר לבין השבר העמוק בנפשו, הקשיים הרבים איתם הוא מתמודד והמצוקה בה הוא נתון.

ביחס לפגיעה ולנזקים שנגרמו כתוצאה מביצוע העבירות כלפיו, צוין בין היתר בתסקיר הנפגע, כי מפאת גילו הצעיר של

ד.ס בעת ביצוע העבירות, הוא חש מועקה ופחד מהנאשם והבין שמשהו לא טוב קורה, אך ידע כי הוא לא יוכל להימלט וכך נאלץ להשלים עם גורלו תוך תחושות של מובסות וחוסר אונים שגרמו לו נזק נפשי עמוק.

עוד תואר כי תחום נזק משמעותי וחמור עלה מתוך חוויית הניצול שפגעה ביכולתו של ד.ס לסמוך ולתת אמון בסביבתו, ונטעה בו תפיסה בסיסית כי העולם הוא מקום פוגעי והדמויות מהן מצופה להיטיב, אורבות לחולשותיו ומטרתן לנצל את פגיעותו.

נוסף על כך, עלה מהתסקיר כי לאורך השנים נאבק ד.ס בזיכרונות פולשניים אשר הופיעו בעיקר בשעות הלילה וכיום מופיעים בתדירות גבוהה יותר בכל חלקי היממה, דבר הגורם לעייפות מוגברת אשר פוגעת בתפקודו. כמו כן, תואר כי ד.ס סובל מתחושת אשמה וייסורים בכך שאולי יכול היה למנוע את הפגיעות לו רק היה מתנגד לנאשם, ותואר כי תחום נזק זה מגביר את המועקה הנפשית והמצוקה קשה עמה מתמודד ד.ס.

תסקיר נפגע עבירה בעניינו של י.ח.ס מיום 14.2.2021 - בתסקיר נפגע עבירה בעניינו של י.ח.ס, תואר כי כיום י.ח.ס בן 29, גרוש ואב לילדה ועובד באופן מסודר. על פי ההתרשמות מי.ח.ס עלה כי הוא עושה שימוש אינטנסיבי בהגנות של ניתוק ופיצול, וכי קיים קושי מצידו לבוא במגע עם הזיכרונות ולעמוד מול השלכות הפגיעות בחייו מתוך פחד לסדוק את חומת ההגנה שבנה, והתמודדות עם הכאב שעלול להביא להתפרקותו. בתסקיר הנפגע תואר כי מאבקו של י.ח.ס להיאחז במנגנוני הגנה ראשונים הנו הישרדותי ובעל השפעה עמוקה של הפגיעות על מישורים שונים בחייו. עוד תואר כי י.ח.ס עצמו שיתף כי הוא לא הבין בזמנו את פשר מעשיו של הנאשם, אך הייתה לו תחושה פנימית שמעשיו אינם תקינים ואפילו אסורים. צוין כי על פי תיאורו של י.ח.ס, פגיעותיו של הנאשם מופיעות בזיכרוננו באופן קטוע והוא מתקשה להשיג בהירות ויותר עם תחושת מועקה.

תואר כי תחושה זו של ערפול ומועקה שנגרמה לי.ח.ס, מהווה נזק מתמשך בפני עצמו ומקשה על תהליך ההחלמה שלו.

נזק נוסף שהובא בתסקיר הנפגע הוא הפגיעה בטיב השינה של י.ח.ס, על רקע הימנעותו משינה פן יחלום על הפגיעות. תחום נזק עיקרי נוסף שצוין הנו חרדה מאובדן שליטה שנגרמה כתוצאה מפגיעות הנאשם.

תסקירי שירות המבחן

התסקירים המקדימים - בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים אשר סקרו באופן מפורט את קורות חייו, את הקשר שלו עם שירות המבחן ואת השתלבותו במסגרת הטיפולית. להלן יובאו בתמצית עיקרי הדברים שעלו מן התסקירים.

תסקיר שירות המבחן מיום 26.1.2021 - תואר כי בחודש מאי 2020 פנה הנאשם מיוזמתו למרכז "התחלה חדשה" על מנת להשתלב במרכז. בכל הנוגע להערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, תואר כי הקשר של הנאשם עם שירות המבחן אופיין בנטייה למסור מידע מצומצם ומטושטש שלעיתים עמד בפער למידע שמסר בפני גורמים נוספים. בנוסף צוין כי באה לידי ביטוי הדיפת ניסיון להבין באופן מעמיק את מצבו של הנאשם, בין אם בשתיקה ובין באמצעות תגובות תוקפניות מצדו של הנאשם. צוין כי הנאשם משולב בטיפול וייתכן כי בהמשך יוכל להיעזר בטיפול לצורך קידום מוכנותו לזהות את מאפייניו ולקדם רכישת אלטרנטיבות להתנהגות והומלץ על המשך הטיפול.

תסקיר שירות המבחן מיום 7.3.2021 - צוין כי הנאשם סיים את שלב א' של הטיפול, אולם בהעדר המשך טיפול אין שינוי ברמת הסיכון והומלץ על המשך מעקב והשתלבות הנאשם בהמשך טיפול.

תסקיר שירות המבחן מיום 30.6.2021 - בתסקיר זה הובא כי הנאשם החל את שלב ב' של הטיפול במסגרת בה הוא מצוי וכי הוא מגיע באופן סדיר למפגשי הקבוצה ומשתתף בסבבי השיתוף, אולם הקבוצה טרם הגיעה לעסוק בתהליכי העבירה ובאמפתיה לקורבן. בנוסף צוין כי על רקע קושי לממן טיפול פרטני, הנאשם אינו משולב בטיפול כזה. צוין כי מבחינת רמת הסיכון לא חל שינוי, לאור קשייו של הנאשם להתייחס למשמעות הטיפול והשלכותיו על התנהלותו, ולאור קשייו להתייחס באופן ברור לעניין משיכתו לילדים קטנים. יחד עם זאת צוין כי המשך הטיפול יכול ויוביל לכך שהנאשם יצליח להתקדם בהליך הטיפול.

תסקיר שירות המבחן מיום 15.11.2021 - תואר כי הרושם שעלה הוא שהנאשם מתקדם בטיפול בצעדים איטיים וכי המשך הטיפול, שיעסוק בין היתר, בפיתוח הכרה מעמיקה יותר במניעים שהובילו את הנאשם לביצוע העבירות, זיהוי מצבי סיכון והרחבת ההכרה בפגיעה, עשוי לסייע בצמצום הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד. צוין כי הנאשם מגיע בהתמדה לטיפול ומבטא מחויבות להמשיך הטיפול. לאור זאת הומלץ על צו מבחן למשך שנה במהלכה ימשיך הנאשם הטיפול במסגרת "התחלה חדשה".

תסקירו האחרון של שירות המבחן מיום 31.1.2022 - בתסקירו האחרון של שירות המבחן, צוין כי הנאשם משולב כשנה וחצי בטיפול ייעודי לעברייני מין. צוין כי לאחרונה לא חלה התקדמות משמעותית בטיפול אך בשל שילובו של הנאשם במשך תקופה ארוכה במסגרת הטיפול, חל שינוי מסוים בעמדותיו ותפיסתו את מעשיו. עוד צוין כי עולה צורך להמשיך טיפול ייעודי בתחום עד לסיום התהליך בחודש יולי 2022. בתסקיר שירות המבחן הומלץ על מתן צו מבחן למשך שנה במהלכו יסיים הנאשם את התהליך הטיפולי במסגרת "התחלה חדשה", והוערך כי המשך שילובו בטיפול עשוי לסייע בצמצום הסיכון להישנות העבירה. כמו כן, לאור חומרת העבירות, הומלץ על בדיקת התאמתו של הנאשם לריצוי מאסר במסגרת עבודות שירות, כעונש מוחשי אשר עשוי להמחיש לו את משמעות מעשיו ויעלה את אפקט ההרתעה לצד המשך שיקום חייו. בנוסף, הומלץ על הטלת מאסר מותנה והתחייבות כספית.

דו"ח המרכז "התחלה חדשה" מתאריך 14.2.22 - בדוח מטעם המרכז צוין כי הנאשם שולב בחודש יוני 20, במרכז "התחלה חדשה" בקבוצה ייעודית שלב א' לעברייני מין. תואר כי הקבוצה היא בעלת אופי ראשוני לטיפול בעבירות מסוג זה. תואר כי הנאשם משתף פעולה עם ההליך הטיפולי כפי יכולתו. עוד הובא כי הנאשם התקשה בתחילה לזהות רגשות של אחרים, אך בהדרגה הגיב באופן רגשי תואם יותר לתחושות של אחרים.

במסגרת דוח המרכז, תואר כי חרף הודאת הנאשם ונטילת האחריות במיוחד לו, הוא נוטה למזער את חומרת המעשים ומתקשה להביע אמפתיה כלפי קורבנותיו. תואר כי במהלך הטיפול הקבוצתי הביע הנאשם חששו מההליך המשפטי וצוין כי ניכר שההליך המשפטי נתפס כבעל השפעה מרתיעה עליו. הרושם מן הנאשם היה כי קיימים צרכים טיפוליים רגשיים רבים, אך ככל שהתקדם הנאשם בטיפול הקבוצתי, הוא שיתף שאמונתו ביכולותיו להשיג שליטה בחייו השתפרה. יחד עם זאת צוין כי לנאשם עוד דרך ארוכה לעבור. בכל הנוגע לוויסות העצמי, תואר כי עלו קשיים מרובים מצד הנאשם בתחילת התהליך הקבוצתי, אולם לאחר שהדבר שוקף לנאשם במשוב על ידי חבריו לקבוצה והמנחות תואר כי חל שיפור ניכר בהתנהלותו זו. בהמלצת המרכז, לאור קשייו של הנאשם הומלץ על שילוב הנאשם בתכנית הטיפול שלב ב'. תואר כי במפגש הראשון עלה קושי והנאשם בין היתר, השתמש במנגנוני הגנה, אולם לאחר שיחה עם מנחת הקבוצה עלה כי חל שיפור במפגש השני וניכר ניסיונו של הנאשם להיות פחות מנותק רגשית. תואר כי הנאשם מצוי בעיצומו של

הליך טיפולי וניכר כי הוא זקוק להמשך ליווי וטיפול משמעותיים במספר תחומים כפי שפורט בדוח, בין היתר, יכולתו לפעול בצורה עצמאית, יכולות אמפתיות, עמדות פרו חברתיות, כישוריו האינטימיים, הערך העצמי, ויסות עצמי וגורמי הסיכון האפשריים. בנוסף צוין כי הנאשם מצליח לקיים שיח אמפטי אודות הקורבנות ומנסה להבין את הנזק שגרם. צוין כי בשל השלב בו מצויה הקבוצה, הומלץ על ידי מרכז "התחלה חדשה" להתיר לנאשם השתתפות בתכנית עד סיומה (יולי 2022). בסיכום הדו"ח צוין כפי שעלה מדיווח מנחות הקבוצה, חל שיפור משמעותי במעורבות הנאשם בתהליך הטיפול, הנאשם נכח במירב המפגשים, וכאמור לאחר שקיבל משוב על תפקודו ניכר מאמץ מצידו להשתייך לקבוצה, לקחת בה חלק פעיל, ללמוד את התכנים וליישם כמיטב יכולתו. הומלץ להתיר לנאשם השתתפות עד סיומה המלא. בנוסף, צוין כי במרכז פועלת גם קבוצת טיפול ייעודית, שלב ג', והנאשם יוכל להשתלב בה לאחר סיום הקבוצה הנוכחית.

חוו"ד והערכת מסוכנות מיום 28.10.2020 - בחוות דעת והערכת מסוכנות שנערכה לנאשם ביום 28.10.2020, צוין בין היתר, כי בחלק בו נשאל הנאשם על התיק הנוכחי ועל תיקים סגורים נוספים הוא הפך להיות דרוך מאוד והגנתי. הנאשם השיב לשאלות רבות בתשובה ש"אינו זוכר", וביחס לכך צוין בחוו"ד כי היה ברור שלא מדובר בבעיות זיכרון אלא בתגובה הגנתית. צוין כי ההתרשמות היא שמדובר באדם מניפולטיבי ולא אמין שניסה באמצעות "אותה הצגה מגמתית של עצמו ומעשיו ליצור רושם של אדם מתפקד ונורמטיבי". עוד צוין בין היתר בחוו"ד, כי רמת המסוכנות המינית הוערכה כנמוכה-בינונית, וצוין כי שילוב הנאשם בטיפול ייעודי קבוצתי המשולב עם טיפול פרטני יכולים לסייע להפחית את המסוכנות המינית. בחוות הדעת צוין כי הובאו בחשבון העובדה שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם לפני כ-14 שנים וכי הנאשם השתלב מיוזמתו בטיפול ייעודי במרכז "התחלה חדשה".

ביחס לעבירות בעניינו, צוין בחוות הדעת כי הנאשם לקח אחריות חלקית מאוד על מעשיו ועמדותיו כלפי הקטינים אופיינו בהגנתיות במזעור של היקף מעשיו ושל החומרה שלהם. מצוין כי הנאשם נעדר אמפתיה כלפי הקטינים ונעדר הבנה לנסיבות ביצוע מעשיו.

חוו"ד והערכת מסוכנות מיום 30.1.2022 - בתאריך 30.1.2022 הוגשה חוות דעת נוספת ביחס להערכת המסוכנות של הנאשם. בחוות הדעת צוין כי ניכר שהנאשם מנסה ליצור רושם של אדם שעבר שינוי משמעותי בהתנהלותו ובגישתו ביחס לעבירות שביצע, וניכר כי קיים פער בין האופן שהנאשם מדבר על המעשים שביצע לבין האופן בו הוא מתאר בפועל את מעשיו. כמו כן, צוין כי הנאשם נוטה שלא להרחיב מיוזמתו בתיאור המעשים ולמעשה מפחית באופן משמעותי ממהות ומחומרת המעשים שביצע. עוד צוין כי הנאשם מצוי בטיפול במרכז "התחלה חדשה" ועל פי דוח המרכז הנאשם סיים להשתתף בטיפול הקבוצתי שלב א', והוא משולב בטיפול הקבוצתי שלב ב', אך הוא לא משולב בטיפול פרטני עקב קושי לממן את הטיפול.

עוד תואר כי ההתרשמות מהנאשם היא כי גישתו אמביוולנטית במובן זה שמחד הוא אומר שהוא יודע שעליו להימנע ממפגש עם קטינים, אך יחד עם זאת, ניכר כי לא קיימת אצלו הפנמה של הסיבות לכך שעליו להישמר, משום שהוא נוטה לייחס את בעייתו בתחום הפגיעה בקטינים לאירועים מעברו. צוין כי ניהול ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע עבור הנאשם אשר חושש לעתידו ולעתיד משפחתו, ונראה שתחושות אלה מניעות אותו לפעול ולפנות לטיפול בקהילה.

ביחס לגורמי הסיכון, צוין בחוו"ד כי ביחס לעבירות, מודה הנאשם באופן פורמלי וחלקי בלבד, הוא מדבר רק על חלק מהמעשים בגינם הורשע, נוטה שלא להרחיב מיוזמתו בתיאור המעשים ומפחית באופן משמעותי ממהות המעשים שביצע. עוד צוין כי ניכר שהנאשם עדיין לא מודע לכלל מרכיבי מעגל הפגיעה, והוא נוטה להתייחס למשיכה המינית

לקטינים כאל נחלת העבר, ומגלה תובנה חלקית בלבד למצבי סיכון שעלולים להוביל להישנות ביצוע העבירות.

ביחס לרמת המסוכנות המינית של הנאשם, צוין כי מדובר על מסוכנות שהוערכה כנמוכה-בינונית וכי המשך השתתפותו של הנאשם בטיפול ייעודי בתחום עבירות המין עשוי לסייע להפחית את המסוכנות המינית. יחד עם זאת, צוין כי קטיעת הטיפול בטרם סיומו עלולה להעלות את רמת המסוכנות המינית.

ראיות לעונש

ראיות התביעה לעונש - מטעם התביעה העיד המתלונן ד.ס. -בעדותו העיד ד.ס כי מגיל קטן מאוד, מצא את עצמו בביתו של דודו, הוא הנאשם, והוריו לא היו נוכחים. לדברי ד.ס, הנאשם ניצל את התמימות והמצוקה בהם היה נתון וביצע בו מעשים שעד היום משפיעים עליו, לדברי ד.ס הוא עדיין חווה זאת באופן יומי עם אשתו וילדיו והוא צריך להיות חזק. ד.ס שיתף כי הוא מצוי בטיפול כשלוש שנים, ולדבריו: **"אני רואה את הזוועות, אני בן 29 אבא לשני ילדים ואני מתמודד עם דברים שרק השטן יכול לעשות. לא משנה מה אדם עובר, אין אפשרות יום אחד לתת צדקה ובאותו יום לרצוח ולהגיד זה אדם טוב. אני כל שבוע הולך לטיפול 3 שנים וזה לא עומד להגמר".** ד.ס סיפר כי היה ילד שנזרק מהבית ושהה לא מעט בבית הנאשם, לדבריו הוא היה בגיל של בנו של הנאשם. עוד בדבריו שיתף ד.ס בתחושתו שחרף השנים הרבות שחלפו הוא מרגיש **כאילו זה קרה אתמול**, וכדבריו: **"התחושה שיצאתי מפה היא, שאם עברו 20 שנה, אבל זה 20 שנה שאני מתמודד עם זה, לי זה קרה כאילו אתמול".**

ראיות ההגנה לעונש-מטעם ההגנה העידו מר אריה גולדברג והרב משה פרידמן.

עדות מר אריה גולדברג - בעדותו סיפר העד כי הנאשם טיפל בהוריו אשר שניהם במצב סיעודי, במיוחד בתקופת הקורונה שבה לא היה ניתן להכניס אף אדם לביתם. העד סיפר כי אביו עבר אירוע מוחי מספר פעמים, ועל פי דבריו הנאשם היה "צמוד" אליו כל העת. לדברי העד הוא הכיר את הנאשם באמצעות אדם אחר בשם דוד שניידר, שגם לאביו עזר הנאשם. העד תיאר כי הנאשם **"הציל את החיים לאבא שלי".**

עדות הרב משה פרידמן - העד סיפר כי הקים בית כנסת באשדוד, אשר לימים הפך למרכז עזרה לציבור. לדברי העד מגיעים למקום אנשים מכל שכבות הציבור, והמקום פועל כמרכז אזורי שפועלים בו אלפי אנשים, ומתבצעות בו חלוקת מזון ופעולות נוספות. לדברי הרב הנאשם פעיל במקום, וכאשר צריך לעזור למישהו, הנאשם הוא הראשון להיות שם ולעזור. לדברי העד הוא מכיר את הנאשם מילדות במשך כ- 35 שנים והנאשם הוא בעל לב טוב.

לדברי הרב פרידמן לנאשם לא היו חיים קלים והוא נושא צלקות עד היום. לדבריו בין היתר, לא חגגו לנאשם בר מצווה, מאחר והוא הגיע ממשפחה גדולה.

לדברי מר פרידמן הנאשם התנדב לטפל בדודו שחלה בסכרת והוא עשה זאת במסירות. עוד סיפר העד כי הנאשם סייע לאדם נוסף בשם דודי ישראל, שהוא יתום, ועבר ילדות קשה, ובזמן שהוא היה בבית חולים והיה היחיד שהתמסר אליו ודאג לו, והוא עשה זאת בצניעות.

בנוסף, סיפר מר פרידמן כי הנאשם אירח אנשים שלא היה להם מקום להיות בו ובחגים, אף על פי שבעצמו אינו אדם עשיר.

לדברי העד הנאשם עבר שינוי מאז הטיפול שהחל וכיום הוא בוגר ותפסתו את החיים שונה במובן הטוב.

טיעונים לעונש

טיעוני המאשימה לעונש - ב"כ המאשימה טענה בטיעוניה לעונש בכתב, כי העונש לו עתרה של 30 חודשי מאסר בפועל, אמנם מצוי מתחת למתחמים בעבירות דומות, אך ציינה כי במסגרת ההסדר נשקלו שיקולים רבים, וביניהם קשיים ראייתיים, נכונותו של הנאשם להודות עוד בשימוע, נטילת האחריות על ידי הנאשם ופנייתו לקבלת טיפול מיני ייעודי. ב"כ המאשימה ביקשה להדגיש כי היתה חשיבות רבה בעיני המתלוננים להודאתו של הנאשם במקרה זה, בין היתר, בשל הצורך בהעדתם כי עדותם היתה צפויה להיות טעונה ומורכבת, ובעלת השלכות משפחתיות רחבות. ב"כ המאשימה טענה כי לאור נימוקיה כפי שיובאו להלן, העונש לו עתרה הוא העונש המינימאלי המתחייב.

ב"כ המאשימה טענה כי בהתאם לעיקרון ההלימה, יש להביא בחשבון כי מדובר בקורבנות עבירה שהם אחייניה של אשת הנאשם, כאשר ביצוע העבירות במתלונן ד.ס החל כשהוא היה בן 9 שנים ועד גיל 14 ובמתלונן י.ח.ס בוצעו העבירות בין הגילאים 10 ועד גיל 13. ב"כ המאשימה טענה כי במהלך תקופה זו, ניצל הנאשם את קרבתו המשפחתית והיותו נשוי לדודתם, את הכבוד שרכשו לו המתלוננים, עת הגיעם לביתו או כשנהג להרכיבם על האופנוע שלו, וכן את גילם הצעיר, תמימותם, החברה הסגורה בה גדלו ואת היעדר מעגלי התמיכה שלהם. הנאשם גם ניצל את העובדה כי ביתו היה מפלט עבור המתלוננים, בו הפכו לאובייקט נוח וזמין למעלליו כפי שתואר בכתב האישום.

ביחס לנזק שנגרם מביצוע העבירות, טענה ב"כ המאשימה כי הנזקים שנגרמו למתלוננים כתוצאה ממעשי הנאשם נמצאים ברמה הבסיסית של תפקוד אנושי, וביניהם הפגיעה באמון ובשייכות, נגרר על המתלוננים נידוי חברתי והם אלו שנושאים למעשה "אות קלון" שאמור לשאתו הנאשם. ב"כ המאשימה טענה כי העבירות שביצע הנאשם אמנם אינן ברף החומרה העליון שבעבירות המין, אך יחד עם זאת הנזק שנגרם למתלוננים כתוצאה ממעשי הנאשם הנו נזק בלתי הפיך. ב"כ המאשימה טענה כי המתלוננים היו בעת ביצוע העבירות ילדים על סף גיל ההתבגרות, אחייניו של הנאשם ומדובר ביחסי קרבה ואמון קרובים. עוד לדברי ב"כ המאשימה, המתלוננים והנאשם משתייכים לקהילה חרדית סגורה בה לא נג דבר על עבירות מין או להתלונן על פגיעות מיניות, ועל כן נאלצו המתלוננים לשמור על "סודם" במשך שנים. ב"כ המאשימה טענה כי בעקבות מעשי הנאשם חוו וחווים המתלוננים משבר אמון גדול מאוד הן כלפי המשפחה הקרובה שגידלה אותם והיתה אמורה לשמור עליהם והן כלפי הקהילה שלהם. ב"כ המאשימה ציינה כי בשלב מסוים המתלוננים "התפקדו" ועזבו את הקהילה.

ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה לעונש לעניין חלוף הזמן וטענה כי חרף השנים שחלפו מאז ביצוע העבירות, חלוף הזמן לא הקלה את צערם של המתלוננים ולא היה בו כדי לרפא את כאבם, ולמעשה כאב זה רק גדל, ועל כן ביקשה שחלוף הזמן לא יהווה שיקול להקל עם הנאשם בעת גזירת עונשו.

ביחס לערך חברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו, ביקשה ב"כ המאשימה לשקול את הערכים הנכונים לנקודת הזמן של ביצוע העבירות, ובהם הגנה על שלמות גופם ונפשם של הילדים בחברה. לטענת ב"כ המאשימה המעשים המיניים שביצע הנאשם במתלוננים, אחיינים של אשתו, בהיותם קטינים, פגעו פגיעה של ממש בערכי היסוד של כבוד האדם וחירותו. עוד טענה ב"כ המאשימה כי מיניותו של אדם עומדת בלב פרטיותו, וההגנה על פרטיות זו היא בלב כבודו, החירות להימנע ממין לא מוסכם עומדת לכל אדם, וביתר שאת כלפי מי שאינו כשיר כלל להסכים. ב"כ המאשימה טענה כי חילול הפרטיות המינית והפרת החירות המינית פוגעים לא רק בכבודו ופרטיותו של האדם אלא גם בזכות

האנושית הבסיסית לשלמות הגוף ושלמות הנפש. ב"כ המאשימה טענה כי בנוסף לפגיעות הנאשם במידה גבוהה בערכי היסוד המוגנים הנוגעים לעבירות מין, פגע הנאשם במקרה זה פגיעה גבוהה בערכי היסוד הנוגעים לאמון בסיסי בין בני משפחה ובחובה החברתית להגן על ילדים וחסרי ישע, בפרט כאשר מדובר בבני משפחתו הקרובה.

המאשימה טענה כי יש להביא בחשבון בעת גזירת הדין גם את שיקולי הרתעת הרבים ולטענתה העובדה כי הנאשם לא עזר לקטינים שהם בני משפחתו להשתקם בעודו ער לקשיים שלהם, פוגעת בערכים שהחברה רוצה לשמור, וענישה מוחשית מאחורי סורג ובריאח תמחיש זאת.

ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה טענה ב"כ המאשימה כי מדובר בנאשם יליד שנת 1970, חסר עבר פלילי, נשוי ואב לילדים. לדברי ב"כ המאשימה הנאשם הודה כבר בתחילה במיוחס לו ופנה להליך טיפולי ארוך טווח בו הוא מתמיד עד היום. לטענת ב"כ המאשימה הנאשם אמנם מצוי בטיפול כשנה וחצי במרכז "התחלה חדשה" שהוא מרכז טיפולי ייעודי לעברייני מין, אך טרם החלה עימו עבודה טיפולית על מעגל העבירה, ויכול שהמשך הטיפול יסייע להפחתת הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד. ב"כ המאשימה טענה כי בחירתו של הנאשם להודות ולהתחיל טיפול היא זו שמיקמה אותו בעונש לו עתרה, אחרת היתה עותרת לעונש חמור יותר. ביחס להערכת מסוכנות כפי שעלה מחו"ד טענה ב"כ המאשימה כי על אף הטיפול בו מצוי הנאשם מסוכנותו הינה נמוכה-בינונית. עוד טענה ב"כ המאשימה כי על אף הנסיבות האמורות, במקרה זה, אין לחרוג ממתחם העונש ההולם בגין שיקולי שיקום.

טיעוני ההגנה לעונש - ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שרות המבחן. לדברי הסנגור הגם שלצד העבירות בהן הורשע הנאשם, מתחייבת ענישה של מאסר בפועל, לא ניתן להתעלם מכך שעברו 20 שנה והנאשם כיום הוא לא אותו אדם שביצע העבירות.

הסנגור טען כי על פי הנחיות פרקליט המדינה, משחלפה תקופת ההתיישנות, התביעה צריכה לקבל אישורי גורמים בכירים שטוענים למאסר. לדבריו, עונש מאסר לאחר שחלפו שנים, צריך להיות שמור למקרים חריגים בלבד.

הסנגור טען כי מדובר בנאשם בן 51, נשוי ואב לשבעה ילדים, כשהקטן בן 8 בלבד. עוד טען הסנגור כי יש להתחשב בעת גזירת העונש בכך שהנאשם הודה בדיון הראשון, ובכך חסך העדת המתלוננים זמן שיפוטי, וכן הפקיד סך של 55,000 ₪.

ביחס למתחם הענישה הפנה הסנגור לע"פ 7899/13, **פלוני נ' מדינת ישראל**, (מיום 24.6.14), שם לדבריו דובר בנאשם שביצע עבירות בשלושת נכדותיו, ונסיבות העבירה היו חמורות, ונקבע מתחם ענישה שמתחיל ב- 12 חודשי מאסר. לדבריו צוין בפסק הדין על ידי ביהמ"ש כי מדובר בעונש לא קל.

הסנגור טען כי במקרה זה יש מקום לסטות ממתחם הענישה ולאמץ את המלצת שרות המבחן. לדברי הסנגור הנאשם הוא לא אותו האדם שהיה לפני 20-16 שנים, עת בוצעו העבירות. הסנגור טען כי לפני כשני עשורים היה הנאשם בחור צעיר, וכיום מדובר בגבר בגיל העמידה. לכן לטענת הסנגור במקרה הנוכחי לאור חלוף הזמן יש להתמקד באופן משמעותי יותר בשיקולי שיקום. הסנגור טען כי חלפה תקופת ההתיישנות ונקודת המוצא היא שיש למחול על מעשיו של הנאשם ולאפשר לו להמשיך במסלול חייו.

הסנגור טען כי יש גם להתחשב בכך שכאשר מדובר בעבירות מין במשפחה הקושי לנפגע העבירה הוא בגילאים מוקדמים, וכי יש להתחשב בהבדל בין עצם העמדה לדין לשיקולי הענישה. לדברי הסנגור לאור העובדה שהנאשם

הועמד לדין אחרי הרבה שנים, יש להתחשב בכך שחלפה תקופת ההתיישנות כאשר שוקלים את העונש.

הסנגור ביקש להפנות בהקשר זה להנחיות פרקליט המדינה, ולדבריו חלוף תקופת ההתיישנות מהווה שיקול לחרוג מעונש המינימום. ביחס לעתירת המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, טען הסנגור כי יש לקבל לצורך כך את אישור פרקליט המחוז ואת אישור המשנה לפרקליט המדינה.

הסנגור טען כי העובדה שחלפו למעלה מ-15 שנים, והעבירות לא חזרו על עצמן, מהווה ראייה לכך שהנאשם השתקם, וזאת בנוסף לטיפול שעבר ולהמלצת שירות המבחן, אשר ציין בתסקירו, כי הנאשם נתרם מהטיפול ויש פרוגנוזה חיובית לגביו. הסנגור הוסיף וטען כי מדובר על טיפול של שנה וחצי במרכז מפקח שמתמחה בטיפול בעבירות מהסוג דנן. לדבריו, התקדמות הנאשם אמנם איטית אך תואמת את השלב שבו הוא נמצא, הנאשם סיים שלב א' ומצוי בהכנה לשלב ב', כאשר הוא עדיין לא הגיע לשלב בטיפול בו הוא מדבר על מעגל העבירה. הסנגור טען כי מדובר בנאשם שהוא אדם מבוגר שמצוי בפעם הראשונה מול מטפל, ולכן הטיפול אורך זמן, בפרט כאשר מדובר בטיפול ייעודי, לכן לטענת הסנגור לא יכולה להיות ציפייה לשינוי בכל מישורי חייו של הנאשם בתקופה כה קצרה ומכאן באה גם המלצת שירות המבחן על המשך טיפול וענישה שיקומית.

עוד טען הסנגור כי גם בחו"ד והערכת מסוכנות היה רושם חיובי מהנאשם וצוין בחו"ד בין היתר, שהשלמת תהליך הטיפול עשויה לסייע בהפחתת המסוכנות ואילו קטיעת התהליך השיקומי לפני סיומו, עלולה להחמיר את רמת המסוכנות. הסנגור טען כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר לנאשם להשלים את הטיפול שלא יתאפשר ככל שישלח למאסר.

הסנגור ביקש להפנות גם לדו"ח התחלה חדשה, בו תוארו בין היתר, קורות חייו של הנאשם והמאורעות הקשים שעבר שהביאו לניתוק רגשי ושימוש מאסיבי במנגנוני הגנה. לטענת הסנגור למרות קשייו של הנאשם הוא הצליח להביא את עצמו לטיפול ולהיתרם ממנו.

הסנגור טען כי במכלול השיקולים, מדובר במקרה מובהק להשתת ענישה שיקומית. לדברי הסנגור, כפי טענת המאשימה אין מדובר בעבירות שברף הגבוה וכן קיים העניין של חלוף הזמן. בנוסף טען הסנגור כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, הפקיד סכום פיצוי למתלוננים ופנה לטיפול מיוזמתו. בנוסף לדבריו יש את המלצת שירות המבחן שהמליץ לאפשר לנאשם להשלים את הטיפול ולהטיל עליו עונש מאסר בדרך של עבודות שרות.

דברי הנאשם - לאחר דברי הסנגור ביקש הנאשם לומר דבריו. הנאשם ציין בדבריו כי הוא מתבייש במעשיו ומבקש את סליחתם של המתלוננים. לדבריו: **"אני יודע שהרסתי להם את החיים, ומה שפגעתי אי אפשר להחזיר"**. הנאשם ציין כי הוא משתדל מאוד לתקן את מעשיו ועובר טיפול לשם כך, ולדבריו הוא מצטער שלא עבר טיפול כזה בעבר. עוד הסביר הנאשם כי הטיפול שם אותו במקום אחר מבחינה זו שהוא כיום משוחח עם אשתו כשהוא מגיע הביתה ומספר לה הכל והדבר עזר לו להתקדם בטיפול. עוד סיפר הנאשם כי כיום הוא בוגר יותר ורואה את עצמו במקום אחר מזה שהיה.

הנאשם תיאר כי לאחר מעצרו היה מנוודה ולא יכול היה להיכנס לבית הכנסת או למקומות אחרים במשך חודשים. לדבריו אף מחבריו הטובים שמע הערות שליליות ולא יכול היה לחזור אל קהילתו בשל כך. הנאשם תיאר כי כיום בשל הטיפול הוא עלה על הדרך הישרה והטובה, וביקש להתחשב בכך בעת גזירת עונשו. כן ביקש להתחשב בכך שהוא יכול לעמוד בטיפול ולהבין את משמעות החיים ולהתמסר לאנשים אחרים כפי שהתמסר ועזר עד היום. הנאשם ציין כי הוא רוצה להיות ישר וטוב, וביקש להמשיך את חייו ולהמשיך את הטיפול ולהגיע ליעד הנכון והטוב, ולחיות חיים שלווים.

וטובים.

דין וגזירת העונש

מדובר כאמור בנאשם שביצע עבירות מין בשני מתלוננים בני משפחתו, אחייניה של אשתו, עת היו קטינים, בזמן ששהו בביתו או במהלך נסיעה על אופנועו. הנאשם פעל תוך ניצול האמון שרחשו לו הקטינים וניצול תמימותם. הנאשם פגע מינית בשני המתלוננים בהיותו דמות מרכזית בחייהם במובן זה שהקטינים שהו בביתו פעמים רבות ובתדירות גבוהה.

מעשי הנאשם כעולה מעובדות כתב האישום בהן הודה, בוצעו לא רק תוך ניצולם של המתלוננים בהיותם קטינים לצורך סיפוק צרכיו המיניים, אלא גם תוך רמיסת האמון שהם ויתר בני המשפחה נתנו בו. במעשיו ניצל הנאשם את חוסר יכולתם של הקטינים לדווח על קרות המעשים, בין היתר, מתוך רצון שלא לפגוע בקשרים המשפחתיים בשל השתייכותם לקהילה חרדית סגורה. רכיב נוסף של חומרה טמון בעובדה שהמעשים נמשכו על פני מספר שנים במספר רב של הזדמנויות, חלקם בתוך ביתו של הנאשם, מקום בו שהו המתלוננים לרוב, ומקום שבו היו צריכים להרגיש בטוחים ומוגנים.

מספר אירועים - סעיף 40ג(ב) רישא בחוק העונשין קובע כדלקמן: "הרשיע בית-המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית-המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם".

בהתאם לסעיף הנ"ל, ולפסיקה המנחה בעניין, על בית המשפט לבחון האם האירועים הנדונים לפניו הם אירוע אחד או כמה אירועים על פי מבחן "הקשר ההדוק". (ראו: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.2015); ע"פ 1127/13 עמנואל גברזג'י נ' מדינת ישראל (15.1.14)).

על כן, יש לקבוע תחילה האם למיין ולקבץ את העבירות, המעשים והאישומים בענייננו ל"אירוע" או "אירועים", לעניין הוראת החוק האמורה.

על פי פסיקת בית המשפט העליון, כאשר מדובר במעשים דומים של עבירות מין כלפי אותו נפגע, חרף ריבויים והתפרשותם לעיתים על פני תקופה ארוכה, יש להתייחס למעשים בדרך כלל "כמסכת עבריינית אחת". (ראה לדוגמא ע"פ 4910/13 אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (מיום 29.10.14)).

יחד עם זאת, קבע בית המשפט העליון כי כאשר לפני בית המשפט מספר מעשי עבירה באישומים שונים כלפי קורבנות שונים, אף אם יש קווי אפיון דומים, הרי שמדובר ב"מספר אירועים" שיש לקבוע להם מתחמי עונש הולמים נפרדים (ראה ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (מיום 27.8.14)).

בענייננו קיים דמיון מסוים בין המעשים שבוצעו כלפי המתלוננים, לרבות התקופות בהן בוצעו העבירות, ולמקומות בהם בוצעו העבירות, אך יחד עם זאת מדובר בשני אישומים שונים שכל אחד מהם נוגע למתלונן אחר כאשר המעשים בוצעו במועדים שונים, ומתוך כך יהיה מקום לקבוע מתחם עונש הולם לעבירות שבוצעו כלפי כל מתלונן בנפרד.

מתחם העונש ההולם - בסעיף 40(ב) לחוק העונשין, נקבע עיקרון מנחה בגזירת עונשו של נאשם, והוא עיקרון ההלימה, לפיו יש לעמוד על קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג מידת העונש המוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, לפי האמור בסעיף 40(א) לחוק, בית המשפט יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במידת הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף ט' לחוק.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שביצע הנאשם, הם שלמות הגוף והנפש של כל אחד מהמתלוננים, הזכות לכבוד ואוטונומיה של האדם על גופו, פרטיותו וצניעותו. הנאשם פגע במעשיו גם בביטחונם של המתלוננים.

מידת הפגיעה בערכים מתעצמת בשים לב לאופי היחסים שבין הנאשם למתלוננים ולגילם הצעיר, על רקע האמור בתסקיר נפגע עבירה, ולאור ריבוי המעשים.

יפים לענייננו דברי השופטת ע' ארבל בע"פ 6690/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.3.2008):

"על החומרה שיש בעבירות מין, לא כל שכן כאשר הן מבוצעות בקרבן קטין או קטינה, דומה כי אין צורך להכביר מילים. חילול כבוד האדם של הקרבן, ניצול התמימות, האמון, חוסר האונים ואי היכולת להתנגד באופן משמעותי שמאפיינים פעמים רבות קרבת עבירה קטינים, ניצול החשש והפחד אצל רבים מהם מחשיפת המעשים, הצלקות הנפשיות העמוקות הנחרתות בנפשם, הפגיעה בתפקודם השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגיות, החברתיות, האישיות ואחרות - כל אלה הם אך מקצת הטעמים לחומרתן היתרה של עבירות המין המבוצעות בקטינים".

בפסקי דין שניתנו בבתי המשפט השונים נקבע לא אחת כי עבירות מין חמורות שקולות כדי רצח נפשו של הקורבן בהותירם בו צלקות שלא ימחו. המדיניות העונשית הנגזרת מכך היא מדיניות של חמרה. כך למשל בפסק דין של ביהמ"ש העליון, בע"פ 11100/08 שרעבי נ' מדינת ישראל (14.9.11) נקבע בין היתר כדלקמן:

"בית משפט זה עמד בפסיקתו לא אחת על חומרתן המיוחדת של עבירות מין ועל כך שהן מחייבות תגובה עונשית הולמת אשר תבטא את הסלידה החברתית ממעשים אלה ותוקיע את מבצעה. חומרתן של עבירות אלה נובעת מכך שהן כרוכות בהשפלה ובפגיעה באוטונומיה ופוגעות בזכותו של הנפגע להגן על גופו ועל צניעתו. חומרה יתרה נודעת לעבירות מין בקטינים, נוכח פער הכוחות הקיים בנסיבות אלה בין נפגע העבירה ובין מבצעה, אותה מנצל המבצע על-מנת להוציא לפועל את זממו ולספק את יצריו".

קביעת מתחם עונש הולם, המתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, הביאה את בתי המשפט לקבוע מנעד רחב מאוד של מתחמי ענישה בעבירות שונות. הדבר בולט במיוחד בקביעת מתחמי ענישה בעבירות מין שנסיבותיהן עשויות להיות רבות ומגוונות. בע"פ 4583/13 ס' נ' מדינת ישראל, פסקה 54 (21.9.2015), נקבע: **"כידוע מנעד הענישה בתחום עבירות המין בקטינים הינו רחב, והדבר תלוי, בין היתר, בנסיבות ביצוע העבירות, במידת הפגיעה בקורבן**

העבירה, ובנסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו גם ע"פ 1605/13 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פסקה 21 (27.8.2014); ע"פ 7661/14 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פסקה 9 (4.1.2016)). יחד עם זאת ועל אף קיומו של מנעד רחב למתחמי העונש ההולמים בגין ביצוע עבירות מין, חזרו בתי המשפט והדגישו כי יש לראות עבירות מין ככלל, ועבירות מין בקטינים בפרט, בחומרה רבה. בע"פ 9994/07 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פסקה 14 (11.8.2008) נקבע כדלקמן:

"על חומרתם הרבה של מעשי מין המתבצעים בזולת בהעדר הסכמה מרצון אין צורך להכביר מילים. הפסיקה השיפוטית ביחס לעבריינות הפלילית בתחום זה מוליכה מזה שנים קו בולט של החמרה בדין הן בהיבט הגמול והן בהיבט ההרתעה. הניצול המיני של הזולת בדרך של כפייה, או תוך אי התחשבות בהעדר הסכמה הוא אחת התופעות הקשות והפוגעניות ביותר בביטחוננו הגופני והנפשי של הפרט, ובשלום הציבור ככלל. הפגיעה המינית העבריינית פולשת לגופו ולנפשו של הקרבן, והורסת בו חלקה טובה. היא מבזה את עצמיותו, ופוגעת באינטימיות ובאוטונומיה המקודשת של גופו. היא משקפת את השתלטות החזק והברוטאלי על החלש וחסר האונים. היא מצריכה התערבות ממשית של מערכות החוק והמשפט כדי להגן על קרבנות עבריינות המין בפועל ובפוטנציה".

החומרה היתרה שרואה המחוקק בעבירות שביצע הנאשם באה לידי ביטוי בעונש המזערי כמפורט בסעיף 355(א) לחוק העונשין, לפיו לא יופחת העונש שיוטל מרבע עונש מירבי שנקבע לאותה עבירה אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו. חלוק הזמן מאז ביצוע העבירות, והסדר הטיעון שהושג, יוכלו להחשב כטעמים מיוחדים שיאפשרו להקל בעונשו של הנאשם, ולגזור עליו עונש הנמוך מעונש המינימום הקבוע בחוק (עונש המינימום בעניינו, עומד על 3 שנות מאסר ותשעה חודשים, שהם רבע מהעונש הקבוע בסעיף 351(ג)(2) לחוק העונשין שבו הורשע הנאשם - 15 שנות מאסר).

בע"פ 4876/15 פלוני נ' **מדינת ישראל** (3.12.15) נקבע, כי מתחם עונש הולם שהרף התחתון שלו נמוך מעונש המינימום ייקבע רק מטעמים מיוחדים. יחד עם זאת, כעולה מפסיקה ענפה, לפני ואחרי תיקון 113 לחוק, עונש המינימום מתייחס לצירוף המאסר בפועל והמאסר על תנאי, ופסיקה זו עומדת בעינה. לעניין זה יפים הדברים שהובאו בע"פ 1605/13 פלוני נ' **מדינת ישראל** (27.8.14) בכל הנוגע לסוגיית היחס בין עונש המינימום לבין מתחם העונש ההולם: **"העונשים האמורים נוסחו כ"עונשי מאסר" וכוללים הן את רכיב המאסר בפועל והן את רכיב המאסר על תנאי. מקובלת עלי עמדת המשיבה לפיה מתחם עונש הולם שתחתיתו נמוכה מעונש המינימום יכול להיקבע רק אם ניתנו טעמים מיוחדים לכך. אני סבור כי עונש המינימום שקבע המחוקק הוא אינדיקציה לחומרה שמיחסת לעבירה ולמידת הפגיעה בערכים המוגנים מביצועה, ולכן נכון שתהיה לו השפעה גם על מתחם העונש ההולם, אך כמובן בכפוף לסייג הטעמים המיוחדים שקבע המחוקק בסעיף 355 לחוק העונשין, ותוך תשומת לב בכל מקרה לשאלת חלקם של המאסר בפועל והמאסר על תנאי בענישה הכוללת".** ((ראה גם ע"פ 337/13 פלוני נ' **מדינת ישראל** (9.9.13)).

מדיניות הענישה הנהוגה

הפסיקה הטעימה את החומרה הרבה הגלומה בעבירות מין, ובמיוחד בעבירות המבוצעות כלפי קטינים, חומרת העבירות גוררת גם את חומרת הענישה בגינן. בפסק הדין ע"פ 707/14 פלוני נ' מ"י (6.7.15) נקבע כי: **"האינטרס הציבורי**

מחייב כי ענישת עברייני המין תבטא את מידת הסלידה של החברה ממעשיהם הנפשעים, תמנע הישנותם ותרתיע אחרים מביצוע עבירות אלו (...). האינטרס הציבורי מתחזק שעה שביצוע עבירות המין מופנה כלפי קטינים וקטינות, וזאת בשל הפוטנציאל ההרסני של השפעת עבירות אלו על מי שזהותם האישית והמינית טרם התעצבה".

מעשים כגון אלו שביצע הנאשם מעוררים דחיה עמוקה אשר יש לבטא בדרך של ענישה ממשית ומרתיעה.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מין בקטינים, מלמדת, כאמור, כי ניתן למצוא מנעד רחב של עונשים, כמו גם מתחמי ענישה, ואולם, ככלל, מדיניות הענישה בעבירות אלו מורה על מגמה של החמרה בעונש, והטלת עונשי מאסר בפועל לתקופה משמעותית (ע"פ 30/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016); ע"פ 5998/14 מדינת ישראל נ' פלוני (2.7.2015)).

פסיקה שהוגשה מטעם הצדדים

ב"כ המאשימה ביקשה להפנות בין היתר, לפסיקה שלהלן: ע"פ 4657/14 פלוני נ' מדינת ישראל (10.6.2015) - נדחה ערעור על העונש שהושת על המערערים בגין ביצוע עבירות מין במשפחה. דובר במערערים שהורשעו בבי"מ"ש המחוזי, על יסוד הודאתם במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן. למערער 1 יוחסה עבירה של מעשה מגונה בבן משפחה (ריבוי עבירות), ולמערער 2 יוחס ביצוע עבירות של מעשה מגונה (ריבוי עבירות), וכן מעשה סדום. על מערער 1, דודה של המתלוננת, הושת עונש של 4 שנות מאסר בפועל; מאסר על תנאי של 18 חודשים ופיצוי כספי למתלוננת; תואר כי מעשי המערער 1 כלפי הקטינה שהיתה באותה העת כבת 11 בוצעו במספר ארועים שונים וכללו, בין היתר, נשיקה על פיה של המתלוננת, נגיעה בחזה מעל הבגדים, ליטוף גופה מתחת לחולצתה, חשיפת איבר המין כשהמערער הורה לקטינה לגעת בו, ובמקרה אחד ביקש המערער מהקטינה לנשק את איבר מינו והיא עשתה כן. המערער היה נעדר עבר פלילי.

תפ"ח 41445-03-13 מדינת ישראל נ' פלוני (11.11.2013) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת מין במשפחה - מעשה מגונה (מספר מקרים). הנאשם פגע מינית בבתה של זוגתו, עת היתה כבת 13 שנים. תואר בין היתר, כי הנאשם היה נוהג להיכנס לחדרה של הקטינה, בעת שישינה או עשתה עצמה ישנה, בשל פחדה מהנאשם, מתיישב לידה, מלטף את ידיה ורגליה ונוגע עם אצבעו באיבר מינה, מתחת לתחתונים. חרף חשיפת המעשים בפני אימה, והבטחות הנאשם להפסיק המעשים הוא המשיך ולבצע המעשים המיניים ולפגוע בקטינה. על הנאשם נגזרו 44 חודשי מאסר בפועל.

תפ"ח 31573-02-17 מדינת ישראל נ' פלוני (19.01.2018) - הנאשם הורשע פה אחד לאחר שמיעת ראיות בריבוי עבירות של מעשה מגונה בקטין בן משפחה. הנאשם, שהיה בן זוגה של אם הקטינה שהייתה כבת 8-9 שנים עד הגיעה לגיל 14 לערך, הורשע במספר רב של מקרים במשך מספר שנים, בהם ביצע בקטינה מעשים מגונים בכך שהכניס ידו מתחת לבגדיה, נגע בחלקי גופה השונים ובאיבר מינה מתחת לתחתוניה, תוך שהורה לה שלא תספר על המעשה לאמה, בני משפחתה או חבריה. על הנאשם הושת, בין היתר, 45 חודשי מאסר בפועל.

כלל המעשים שפורטו בפסיקה שהוצגה בידי המאשימה, דומים במהותם למעשים שבוצעו בידי הנאשם בענייננו, אך יצוין כי במקרים שהוצגו בידי המאשימה דובר בפגיעה במתלונן אחד, ובענייננו מדובר בפגיעה בשני מתלוננים. יחד עם זאת

יטעם כי העובדה שבענייננו בוצעו העבירות שנים לפני חשיפתם, תחייב לאבחן במידה מסויימת את המקרה מושא דיונונו מן המקרים שהובאו בפסיקה שהציגה המאשימה.

ב"כ הנאשם ביקש להפנות בין היתר, לפסיקה שלהלן: ע"פ 23/12 **מדינת ישראל נ' חיים חייט** (9.2.2012) - המשיב הורשע, לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשלוש עבירות של מעשים מגונים. טרם הסדר הטיעון נוהלו הוכחות ונשמעו כלל עדי התביעה לרבות עדות הקטינה. בית המשפט המחוזי השית על המשיב, בין היתר, שישה חודשי מאסר לריצוי על דרך עבודות שירות. תואר כי המשיב פגע מינית בקטינה שהייתה חברה של בתו, עת היתה כבת 12, בביתו של המשיב, בכך שמישש את חזה מעל חולצתה, הכניס את ידיו מתחת לחולצתה, נצמד מאחור לקטינה, חיבק אותה ונגע בחזה. בית המשפט העליון ציין שהעונש שהוטל על המשיב חורג לקולה מן העונש הראוי במקרים מעין אלה, אך הגיע למסקנה שאין מקום להתערב בעונש שהושת. יצוין כי במקרה זה לא דובר בנגיעה באזור התחתון של הגוף כפי שארע בענייננו, ולא דובר בעבירה שבוצעה בבת משפחה.

תפ"ח (באר שבע) 34019-11-10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.3.2012) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת מין במשפחה (מעשה מגונה), במסגרת הסדר טיעון. הנאשם היה בן זוגה של אמה של הקטינה שהיתה מתחת לגיל 14. תואר כי הנאשם בארוע בודד ביקש מהמתלוננת מספר פעמים כי תנשק אותו, אחז בידה, חיבק אותה ונישק אותה בשפתייה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם שישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות. מדובר בארוע בודד של עבירות קלות בהרבה מן העבירות הנדונות בענייננו.

תפ"ח 17592-12-17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (9.3.2020) (לא פורסם) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בביצוע ריבוי עבירות של מעשה מגונה בקטינה בת משפחה שמלאו לה 12 שנים, הנאשם היה נשוי לאם המתלוננת. תואר כי מעשי הנאשם כללו נגיעה בחזה וישבנה של המתלוננת מעל לבגדיה. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר שירותו בדרך של עבודות שירות. גם כאן מדובר בארועים קלים יותר מהארועים שבענייננו ובמתלוננת אחת;

ע"פ 5527/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (24.10.2007) - דובר במערער שהודה והורשע בבית המשפט המחוזי בביצוע עבירות של מעשים מגונים ומעשי סדום בגופה של המתלוננת, ונדון בין היתר ל-9 חודשי מאסר. תואר כי בשל אי עמידתה של המתלוננת בתנאי פירעון הלוואה שנטלה לרכישת דירה, הועבר הנושא לטיפולו של המערער, עורך דין במקצועו. תואר כי המערער במעשיו, במספר הזדמנויות, ביצע במשך כשנתיים, במשרדו בתל אביב ובדירת המתלוננת, מעשים מגונים ומעשי סדום בגופה של המתלוננת. הוא נהג ללטף את חזה, להתחכך עם איבר מינו בגופה, ואף החדיר את איבר מינו לפיה עד שבא על סיפוקו. ביהמ"ש העליון קבע כי מדובר בשיהוי רב (כתב האישום הוגש כ-5 שנים מהגשת התלונה וכשמונה שנים לאחר המעשים, ובסך הכל כעשר שנים עד סיום ההליכים) שהעלה קושי רב הן משום שהוא מלווה בעינויי דין, והן משום שבמשך 10 שנים משנה לעתים אדם את חייו מן הקצה אל הקצה. ביהמ"ש העליון ציין כי המערער אינו עוסק עוד בעריכת דין, והוא שילם פיצוי בסכום לא מבוטל למתלוננת (₪ 150,000) וקבע כי בנסיבות אלו כליאתו מאחורי סורג ובריח נראית כהחמרה יתרה, ועל כן העמיד את תקופת המאסר בפועל בה ישא המערער על 6 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות..

בשונה מענייננו, לא דובר בעבירות מין שבוצעו בתוך המשפחה, ולא דובר במתלוננים קטינים אלא במתלוננת בגירה. קיים הבדל ניכר כאשר מדובר בהגשת תלונה וחשיפת מעשים כאשר מדובר בקטינים, אשר גדלים וחיים אל תוך מציאות בה מבוצעים בהם עבירות מין, בפרט כאשר העבירות מבוצעות על ידי קרוב בן משפחה, לעומת מצב בו מדובר

במתלוננת בגירה שבוצעו בה העבירות, עם כל ההבנה והקושי המוכר בחשיפת מעשים שכאלה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות - מדובר בנאשם שניצל את עובדת היותו קרוב משפחתם של המתלוננים, בעלה של דודתם, ואת הקשר הקרוב בתוך המשפחה. הנאשם ניצל את העובדה שהמתלוננים, שהיו קטינים באותה עת רלוונטית, שהו בביתו לעיתים תכופות. הנאשם ביצע לאורך שנים ובמספר הזדמנויות שונות מעשים מיניים כלפי המתלוננים, תוך ניצול היותם קטינים וניצול היותו הבוגר האחראי, בזמן שהקטינים שהו בביתו או נסעו איתו על האופנוע שלו.

התכנון שקדם לביצוע העבירה והסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה - מעשי הנאשם בוצעו במשך מספר שנים על פני תקופה ממושכת, ובנסיבות אלה ברי כי מעשי הנאשם היו מתוכננים.

הנזק שהיה צפוי להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה, והנזק שנגרם מביצוע העבירה - **ביחס לנפגע ד.ס.** - הנאשם שהיה דודו של המתלונן ד.ס. פגע במתלונן במספר אירועים שונים, על פני 5 שנים מעת היותו של ד.ס. כבן 9 שנים. באותם אירועים נגע הנאשם באיבר מינו של ד.ס. מתחת לבגדיו, ולעיתים מעל לבגדיו, לקח את ידו של ד.ס. והניחה על איבר מינו החשוף. מדובר במעשים שפוטנציאל הנזק שלהם קשה עד מאוד.

בתסקיר נפגע עבירה בעניינו של ד.ס. תוארה ביחס לד.ס. תמונת נזק חמורה ומקיפה המשליכה על כל תחומי חייו של ד.ס. תואר כי מדובר בבחור צעיר שבמהלך השיחה עמו עלה רושם שקיים פער בולט בין תדמיתו החיצונית והמסר אותו הוא משדר לבין השבר העמוק בנפשו, הקשיים הרבים איתם הוא מתמודד והמצוקה בה הוא נתון.

תואר כי חווית הניצול פגעה ביכולתו של ד.ס. לסמוך ולתת אמון בסביבתו, וניטעה בו תפיסה בסיסית כי העולם הינו מקום פוגעני וכי דמויות מהן מצופה להיטיב אורבות לחולשותיו ומטרתן לנצל את פגיעותו. עוד עלה כי תפיסה זו גרמה לד.ס. לבנות תדמית חזקה ובלתי פגיעה אשר אינה מאפשרת לו לגלות רגשות וכאב או לבקש סיוע לבל תיחשף חולשתו ותותיר אותו חסר הגנה ונתון לפגיעה מתמדת. בנוסף, כעולה מהתסקיר האמור, לאורך השנים נאבק ד.ס. בזיכרונות פולשניים אשר הופיעו בעיקר בשעות הלילה וכיום מופיעים בתדירות גבוהה יותר בכל חלקי היממה ועייפותו בתקופה האחרונה פוגעת בתפקודו. כמו כן, צוין כי ד.ס. סובל מתחושת אשמה ויסורים שיכול היה למנוע את הפגיעות לו רק היה מתנגד לנאשם, ותואר כי תחום נזק זה מגביר את המועקה הנפשית והמצוקה הקשה עמה מתמודד ד.ס.

ביחס לנפגע י.ח.ס. - גם כאן דובר במתלונן שהנאשם היה דודו. במספר אירועים שבוצעו על פני 3 שנים מעת שהמתלונן היה כבן 10 שנים, הנאשם נצמד לי.ח.ס. מאחור ונגע באיבר מינו של י.ח.ס.

גם כאן מדובר בעבירות שפוטנציאל הנזק שלהן גדול.

בתסקיר נפגע עבירה בעניינו של י.ח.ס., תואר כי המאבק של י.ח.ס. להיאחז במנגנוני הגנה ראשונים הנו הישרדותי ובעל השפעה עמוקה על מישורים שונים בחייו.

תואר כי י.ח.ס. עצמו שיתף כי לא הבין בזמנו את פשר מעשיו של הנאשם אך הייתה לו תחושה פנימית שמעשיו אינם תקינים ואפילו אסורים. נזק נוסף שהובא בתסקיר האמור, הוא הפגיעה בטיב השינה של י.ח.ס., שנמנע מלהירדם על מנת שלא לחלום על הפגיעות. בנוסף סובל י.ח.ס. מחרדה ומאובדן שליטה, שנגרמים כתוצאה מפגיעות הנאשם. בנוסף, צוין כי גדילתו של י.ח.ס. בחברה שמרנית קיצונית והדוקה פגעו בהתפתחותו התקינה והגבירו את תחושת הבלבול ופריצת

הגבולות והעמיקו את המצוקה והכאוס המלווים את י.ח.ס. עוד צוין כי הפחד מהתכנים שעלולים לצוף מונעים מי.ח.ס. לפנות לקבלת טיפול על מנת להתמודד עם נזקי הפגיעות.

יכולתו של הנאשם להבין ולהימנע מהמעשה והניצול לרעה את כוחו או מעמדו של הנאשם או של יחסיו עם נפגע העבירה - הנאשם היה בוגר והיה מודע היטב לנזק שייגרם לקטינים עקב מעשיו. מדובר באירועים שאירעו על פני מספר שנים ומובן שהנאשם יכול היה להימנע מהמשך מעשיו, אך הוא בחר להמשיך בהתנהגותו תוך ניצול לרעה של מעמדו כדמות מרכזית במשפחת המתלוננים. כפי שעלה מדובר במתלוננים שבעת שהיו קטינים שהו בבית דודתם, אשת הנאשם, לעתים תכופות, ועלה כי דווקא במקום בו היו אמורים להרגיש בטוחים ומוגנים נפגעו בצורה חמורה על ידי הנאשם.

נוכח כל האמור, ובהתחשב בפסיקה שהובאה לעיל, יש לקבוע באישום הראשון מתחם ענישה הנע בין 40-80 חודשי מאסר ; ובאישום השני מתחם ענישה הנע בין 20 - 50 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו - מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, כיום כבן 51, נשוי ואב לשבעה ילדים (בנו הקטן בן 8 שנים). הנאשם ביצע את העבירות מעת היה בתחילת שנות ה-30 לחייו ועד שהיה כבן 36. עונש מאסר בפועל יפגע, מן הסתם, בנאשם בהיותו עונש מאסר ראשון והיותו עונש שנגזר בגין עבירות מין. כמו כן, משפחת הנאשם תיפגע כתוצאה מהטלת עונש מאסר בפועל על הנאשם. הנאשם מפרנס את משפחתו באמצעות עסק שליחויות כעצמאי, ומאסרו מאחורי סורג וברח יותיר את משפחתו ללא מקור פרנסה ראשי.

חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה - כאמור, העבירות בוצעו בהיותו של הנאשם בשנות ה-30 לחייו, בין השנים 2001-2006. מדובר בעבירות שהאחרונה בהן בוצעה כ-13 שנים בטרם הגשת כתב האישום וכ-16 שנים בטרם גזירת העונש. במשך התקופה שחלפה, נולדו לנאשם עוד ילדים, ומשפחתו התרחבה. הנאשם התבגר ולימים בשנים האחרונות חלה במחלת הסכרת, אשר משפיעה עליו ומקשה על שגרת יומו. בנוסף במהלך השנים שחלפו, על פי דברי הנאשם כפי שנמסר בדוח המרכז "התחלה חדשה", הנאשם נוכח בחייהם של המתלוננים והשתתף בחתונותיהם, ובאירועים משפחתיים. לפני כשנתיים ימים החל הנאשם להשתלב בהליך טיפולי.

לטענת הסנגור, העובדה שעל פי הנחיות פרקליט המדינה הנוגעות למקרים שנקבעה לגביהן תקופת התיישנות, מחוייבת התביעה לקבל אישור פרקליט מחוז והמשנה לפרקליט המדינה כאשר היא טוענת לעונש מאסר, תחייב מסקנה שלפיה רק במקרים חריגים תדרוש התביעה מאסר בעניינים שכאלה.

ראשית יצוין כי בענייננו הסכימה המדינה להגביל עצמה ל-30 חודשי מאסר בלבד. על פי טיעוני התובע הדבר נעשה, בין היתר, בשל חלופי הזמן והעובדה שהנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי בשנים הרבות שחלפו, ובנסיבות אלה נראה כי בהחלטתה להגביל בהסדר את תקופת העונש, המדינה כבר הביאה בחשבון את האמור בהנחיות פרקליט המדינה **"2.21- שיקולי העמדה לדין וענישה בעבירות מין בקטין שנקבעה לגביהן תקופת התיישנות מיוחדת לפי סעיף 354 לחוק העונשין"** אליהן כיוון הסנגור.

באשר לטענת הסנגור באשר לצורך להשיג אישור פרקליט המחוז כאשר נדרש עונש מאסר לאחר שחלפו 15 שנה מאז מעשיו האחרונים של הנאשם (כפי שאירע בעניינו) - דרישה שכזו אכן מופיעה בהנחיות פרקליט המדינה, ויש ליתן לה משקל בעת בחינת טענות התביעה בסוגיית מאסר הנאשם, ויש לבחון לגופו של עניין טענות התביעה, וככלל יש לברר האם חלוף הזמן בעניינו לא יאפשר מתן משקל מכריע לשנים שחלפו באופן שימנע מאסר הנאשם.

עיון בעובדות המקרה מושא דיונו, ובעיקר עיון בדבריו של המתלון ד.ס. באולם בית המשפט ובתסקיר נפגע עבירה שנערך בעניינו, מעלה כי המקרה מושא דיונו הוא מסוג המקרים שבהם לא ניתן יהיה להמנע מהטלת עונש מאסר של ממש.

המתלון ד.ס. בחר להתייבץ באולם בית המשפט על מנת לבקש דין.

בדבריו בבית המשפט ציין ד.ס. שאין יום שהוא לא חווה מעשיו של הנאשם, ועל פי תיאורו הוא מתמודד עם דברים שרק השטן יכול לעשות. העד ד.ס. אמר ש"אין אפשרות יום אחד לתת צדקה ובאותו יום לרצוח ולהגיד זה אדם טוב". העד ד.ס. הדגיש כי הוא הולך במשך 3 שנים לטיפול שאינו עומד להיגמר, ובפועל הטיפול אינו עוזר לו. ד.ס. סיפר כי היה ילד שנזרק מהבית והנאשם ניצל זאת ופגע בו. ד.ס. חזר והדגיש שגם אם עברו 20 שנה עדיין מדובר ב-20 שנה שבהם הוא מתמודד באופן יומיומי עם מעשי הנאשם, ובשבילו הדבר קרה כאילו אתמול.

דבריו אלה של ד.ס. באולם בית המשפט הדהדו דברים שנאמרו אודותיו בתסקיר נפגע עבירה והציגו תמונה קשה ומציקה.

עיון בתסקיר הנוגע לד.ס. מעלה כי ד.ס. תיאר בפני שירות המבחן את תחושת השיתוק שאחזה בו לאורך השנים בכל מפגש עם הנאשם, גם בהיותו בוגר וגם בפגישות אקראיות, וקצרות. עוד תואר בתסקיר כי מתיאורי ד.ס. עולה כי הוא מנותק ממשפחתו, והוא נעדר גורמי תמיכה משפחתיים, ומאז עזיבתו את בית הוריו לא היתה אף דמות בסביבתו שתוכל להיות לו כתובת לשיתוף והכלה. ד.ס. תיאר כי צפה את הספק שיטילו בו וכי אל מול הנאשם הדמות הבוגרת הדוד החביב, בעל המעמד המבוסס לא היה לדבריו כל סיכוי להתקבל.

כלל דבריו אלה של ד.ס. יעלו כי 15 או 20 השנים שהיו עבור הנאשם שנים של עשייה ושל הקמת משפחה, היו עבור ד.ס. שנים קשות של התמודדות קשה ובלתי אפשרית. השנים שאפשרו לנאשם להתפתח היו שנים שבהם ד.ס. היה אחוז שיתוק וידיעה שאם יעז לספר את אשר עולל לו הנאשם איש לא יאמין לו, בשל אופי הסביבה בה גדל.

דבריו של ד.ס. גם הדגישו שסבלו והקשיים עמם הוא מתמודד לא קהו עם השנים, אלא להיפך הלכו והעצימו, ובפועל הוא אינו רואה אור באופק.

בנסיבות האמורות, ולאור דבריו של ד.ס. שפורטו לעיל, ודבריו של המתלון הנוסף, י.ח.ס, שפורטו בנפרד, יהיה מקום לקבוע כי הנדון אינו מקרה שיאפשר הימנעות ממאסר.

יוטעם כי בע"פ 4327/12, פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 5.6.13), נדון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז - לוד בתפ"ח 46778-02-11, שדן בעניינו של סב שביצע בנכדתו עבירות מין בין השנים 1988 - 1991 ובפסק דינו של בית המשפט העליון נקבעו בידי כב' השופטת ארבל הדברים הבאים:

"טרם סיום, אבקש להתייחס לנימוק העיקרי בו תולה הסנגור את יהבו, ולפיו חלוף השנים מאז בוצעו

העבירות, בהן הורשע מרשו, מצדיק הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל. אין בידי להסכים לעמדה זו. לטעמי, וככל שעסקינן בגזירת הדין בגין עבירות מין במשפחה, שקורבנותיהן הם קטינים, יש ליתן משקל מוגבל לשיקול, בדבר חלוף השנים מאז בוצעו העבירות. כאמור, המחוקק נתן דעתו לתופעת הדיווח המאוחר של הקורבנות הקטינים על הנעשה בגופם, ומשום כך, ובאופן חריג, קבע, כי מניין תקופת ההתיישנות בת עשר השנים, יתחיל עם הגיעו של הקורבן לגיל 28. הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל או הקלה משמעותית בעונש, רק משום חלוף הזמן הרב מאז בוצעו עבירות אלו, אינן עולות בקנה אחד עם מטרת ההארכה של תקופת ההתיישנות. לא זו אף זו, קבלת עמדת הסנגור עשויה לגרום עוול נוסף לקורבנות, ולהרתיעם מהגשת תלונה נגד הפוגע, דבר שממילא הם מתקשים לעשות, נוכח תעצומות הנפש הדרושות לכך, ועל אף תקופת ההתיישנות הארוכה (ראו ע"פ 7015/09 הנזכר לעיל, פסקה 29). כך, בנסיבות שלפנינו, התקשתה המתלוננת להתמודד עם זכרון מעשיו של המערער, ורק בהיותה כבת 31 היא הגישה את תלונתה במשטרה, כ- 19 שנים לאחר שהמערער חדל ממעשיו. תמיכה לגישה זו ניתן למצוא בקביעתו של המחוקק, המאוחרת למועד בו ביצע המערער את העבירות, המיוחסות לו, לפי סעיף זה, העונש המזערי אשר יוטל בגין עבירות מין מסויימות, ה"ח 3075 ובין היתר כאשר אלו בוצעו בקטינים על-ידי בן משפחתם, כמפורט בסעיף 355 (א), לא יהיה "בהעדר טעמים מיוחדים", כולו על תנאי. על כן, גם לדידו של המחוקק, חלוף הזמן עד להגשת תלונתו של קטין בגין עבירות מין שביצע בו בן משפחתו, אינו יכול להחשב ל"טעם מיוחד", ולא יהווה חסם מפני השתת עונש הכולל רכיב של מאסר בפועל, על העברין" (וראה גם ע.פ. 1647/17, פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 9.1.19)).

כלל האמור בע.פ. 4327/12, פלוני נ' מדינת ישראל שלעיל, וכן כלל העובדות שפורטו ביחס למתלונן ד.ס., יאפשרו ליתן משקל של ממש לחלוף הזמן, אך לא משקל מכריע שיש בו לשנות לגמרי את סוג הענישה באופן שיביא להימנעות ממאסר של ממש לתקופה מוחשית. מובן שחלוף הזמן ישפיע במידה מסויימת על משך זמן המאסר שיגזר על הנאשם בסופו של דבר.

נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב - הנאשם הודה במיוחס לו בדיון השימוע הראשון שנערך לו בפני המאשימה, נטל אחריות על מעשיו ופנה מיזמתו לטיפול במרכז טיפול ייעודי לעברייני מין. הודאתו של הנאשם כבר בהזדמנות הראשונה ונטילת אחריותו מנעה שמיעת עדים ובפרט את עדותם של המתלוננים. בנוסף, הנאשם הפקיד סך של 55,000 ₪ לצורך פיצוי המתלוננים.

עוד יש להביא בחשבון את האמור בחו"ד והערכת המסוכנות בעניינו של הנאשם, ביחס לרמת המסוכנות המינית של הנאשם. כפי שצוין בחו"ד, מדובר במסוכנות שהוערכה כנמוכה-בינונית וצוין כי המשך השתתפותו של הנאשם בטיפול ייעודי בתחום עבירות המין עשוי לסייע להפחית את המסוכנות המינית. יחד עם זאת, צוין גם כי קטיעת הטיפול בטרם סיומו עלולה להעלות את רמת המסוכנות המינית.

יחד עם כל זאת, יש להביא בחשבון גם את העובדות הבאות הנוגעות לנאשם. בתסקירו הראשון של שירות המבחן מיום 26.1.21 תואר כי בחודש מאי 2020 פנה הנאשם למרכז התחלה חדשה על מנת להשתלב במרכז, ובאותו תסקיר שנערך כאמור כחצי שנה לאחר תחילת הטיפול בנאשם תואר, בין היתר, כי הנאשם צמצם מחלקו בביצוע העבירות, הוא מתקשה לגלות אמפתיה כלפי קורבנות העבירה, ובמפגש עם שירות המבחן לא ערך נסיון ממשי לבחון מאפייניו, ונקט בצמצום וטשטוש מאפייניו.

זאת ועוד, בתסקיר שהוגש ע"י שירות המבחן ביום 30.6.21, כשנה לאחר שהנאשם החל בטיפול, צוין בין היתר כי הנאשם השתלב בשלב ב' בטיפול ייעודי, אך לאור קשייו להתייחס למשמעות הטיפול וקשייו להתייחס באופן ברור לענין משיכתו לילדים קטנים בעת הנוכחית, אין אפשרות להצביע על שינוי ברמת הסיכון.

בתסקירו האחרון של שירות המבחן מיום 15.11.21 שנערך כשנה וחצי לאחר שהנאשם החל בהליך הטיפול, מציין שירות המבחן, בין היתר, כי הנאשם נוטה להתייחס לתכנים אישיים תוך ניתוק רגשי והתקדמותו בזיהוי עיוותי חשיבה הינה איטית. הנאשם חזר ושלל משיכה מינית לילדים. הערכת המסוכנות האחרונה שהוגשה בעניין הנאשם העריכה כי מסוכנותו היא ברמה נמוכה - בינונית.

כפי שעלה מתסקירו האחרון של שירות המבחן, הומלץ על מתן צו מבחן למשך שנה, במהלכו יסיים הנאשם את התהליך הטיפולי במסגרת "התחלה חדשה". כמו כן, הוערך על ידי הגורמים בשירות המבחן כי המשך שילובו של הנאשם בטיפול עשוי לסייע בצמצום הסיכון להישנות העבירה. בנוסף, עלה כי עונש לריצוי מאסר במסגרת עבודות שירות, יהווה עבור הנאשם עונש מוחשי אשר עשוי להמחיש את משמעות מעשיו ויעלה את אפקט ההרתעה לצד המשך שיקום חייו. כעולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם הגיע באופן סדיר למפגשי קבוצת הטיפול והשתתף בסבבי השיתוף. יודגש שבנסיבות שתוארו ההתרשמות היא כי אין מדובר בנאשם שהשתקם, אך מדובר בנאשם שיש סיכוי של ממש שישתקם (כפי האמור בסעיף 355(א) לחוק העונשין), ולפיכך יהיה ניתן פורמאלית לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם.

בכלל נסיבות הענין, לאור כל שתואר לעיל בכל הנוגע לנזק שנגרם למתלוננים ולסבל שנגרם, בעיקר לאחד המתלוננים, במהלך השנים הרבות שחלפו, נוכח עקרון ההלימה ובהעדרו של שיקום מושלם, לא ניתן יהיה לאמץ המלצות שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

אמת, תכנית שיקומו של הנאשם טרם הסתיימה, אך מתוך חוות הדעת שהוגשו עולה כי הנאשם מציג בכל זאת התקדמות רבה בטיפול, הוא לומד להיזהר ממצבים שונים (הן בהנחיית המטפלים והן בהנחיית רבו שאסר עליו לדוגמא ללכת למקווה), הוא לא נתפס בשום עבירה מכל סוג שהוא ובייחוד לא בתחום המיני במשך שנים רבות, הוא מודע לכך שהיתה לו משיכה לקטינים, והוא מגלה אמפתיה. כך או כך, בנסיבות עניינו של הנאשם מותר לחרוג ממתחם העונש הראוי, משום הסדר הטיעון, וראוי לעשות כן גם בשל שיקומו החלקי וחלוק הזמן. עם זאת בשל חומרת העבירות שביצע ובשל כל שפורט בכל הנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לא יהיה זה ראוי להמנע ממתן הוראה למאסרו של הנאשם במאסר של ממש.

סוף דבר

לאור האמור, בשים לב למתחם הענישה ההולם שנקבע לכל אירוע, מתחייבת ענישה ממשית בדמות מאסר בפועל לתקופה משמעותית. מצאנו כי לנוכח הדמיון בין האישומים יש לגזור עונש אחד לכלל האישומים, עונש זה ייקח בחשבון את השיקולים לחומרא ולקולא שצוינו לעיל. העונש נקבע אף תוך התחשבות במספר העבירות, ותדירותן ותוך שמירת יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים לבין העונש (סעיף 40(ג)). לאור הודאת הנאשם, לאור, חלוק הזמן מאז ביצוע העבירות, ולאור יתר המסקנות שצוינו לעיל, ימצא העונש שנקבע באזור תחתית מתחמי העונש שנקבעו.

לאור האמור, לאחר ששקלנו את טיעוני הצדדים, את מכלול נסיבות הענין ואת השיקולים לקולא ולחומרא,

אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

1. עונש מאסר לתקופה של 24 חודשים.
2. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור כל עבירת מין בתוך שנתיים מיום שחרורו מן המאסר.
3. פיצוי בסך ₪ 55,000 עבור שני נפגעי העבירה יחד. הפיצוי יועבר מהכספים שהופקדו על ידי הנאשם בבית המשפט במסגרת התיק דנן. למתלונן ד.ס יועבר מתוך הסכום האמור סך של 35,000 ₪ ויתרת הסכום תועבר למתלונן י.ח.ס.

אריאל חזק, שופט

ס. הנשיאה, השופט א' ואגו - אב"ד:

אני מסכים.

אריאל ואגו, סגן
הנשיאה
אב"ד

השופט א' אינפלד:

אני מסכים.

אלון אינפלד, שופט

לפיכך, הוחלט לגזור דינו של הנאשם כאמור בחוות דעתו של כב' השופט א' חזק.

זכות ערעור לביהמ"ש העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, א' אייר תשפ"ב, 02 מאי 2022, בנוכחות הצדדים.

אריאל חזק, שופט

אלון אינפלד, שופט

אריאל ואגו, סגן הנשיאה
אב"ד